

Jaarvergadering 2008

121ste Jaarvergadering Vereniging tegen de Kwakzalverij,
zaterdag 25 oktober, 10.30 – 12.30 uur in het Bethaniënklooster, Amsterdam

Agenda

1. Opening
2. Jaarverslag van de secretaris
3. Jaarverslag van de penningmeester
4. Stand van zaken rechtszaken; oprichting Steunfonds (toelichting mr. Th.J. Douma)
5. Verslag van de kascommissie en benoeming nieuw lid kascie
6. Nederlands Tijdschrift tegen de Kwakzalverij (toelichting Van Dien)
7. Website en elektronische nieuwsbrief (toelichting Koene)
8. Bestuursverkiezing. De heren F.S.A.M. van Dam en M.A. van Geer treden af, de eerste stelt zich herkiesbaar, de tweede niet. Als nieuw bestuurslid stelt het bestuur voor de heer dr. M.A. Vermeulen, hoogleraar neurologie aan de UvA
9. Bespreking begroting en plannen 2008/2009
10. Jaarrede van de voorzitter
11. Wat verder ter tafel komt
12. Rondvraag en sluiting

Na de lunch volgt om 13.30 uur de uitreiking van de Meester Kackadorisprijs 2008, direct gevolgd door het symposium over niet-reguliere geneeskunde in internationaal, filosofisch en juridisch perspectief (pagina 3). Zie ook de programmaprocedure in dit blad.

Routebeschrijving Bethaniënklooster Openbaar vervoer

Alle metrolijnen van en naar het Centraal Station stoppen op halte Nieuwmarkt. De Nieuwmarkt oversteken, Waag aan de rechterzijde houdend, loopt u zo de Barndesteeg in.

Routebeschrijving van Centraal Station naar het Bethaniënklooster

- U steekt het Stationsplein (centrumzijde) over in de richting van de grote St. Nicolaaskerk.
- Langs deze kerk loopt u via de St. Olofspoort over de Zeedijk, die op de Nieuwmarkt uitkomt.
- U loopt langs de Nieuwmarkt en houdt daarbij het Waaggebouw aan uw linkerkant.
- Op de hoek van de Nieuwmarkt met de Kloveniersburgwal (banketbakkerij Kloppenburg), slaat u rechtsaf de Barndesteeg in. U vindt het Bethaniënklooster op nummer 6B.

Routebeschrijving van Parking

Waterlooplein naar het Bethaniënklooster

- Vanaf de uitgang van de parking loopt u naar links, in de richting van de Jodenbreestraat.
- Deze straat loopt u uit, waar hij na het oversteken van de St. Antonies Sluis overgaat in de St. Antoniesbreestraat. Deze straat komt uit op de Nieuwmarkt.
- U slaat linksaf en loopt langs de Nieuwmarkt in de richting van de Barndesteeg (hoek banketbakkerij Kloppenburg), waarbij u het Waaggebouw aan uw rechterzijde houdt. U

vindt het Bethaniënklooster in de Barndesteeg op nummer 6B.

Parkeren in de directe omgeving van het Bethaniënklooster:

- ANWB Parking Centraal Station (Prins Hendrikkade 20A)
- Business Parking (nabij Waterlooplein - Valkenburgerstraat 146 A)
- Parkeergarage Kroon & Zn (nabij Waterlooplein - Waterlooplein 1)
- Parkeergarage PMN (nabij Waterlooplein - Valkenburgerstraat 238)
- Parkeergarage Markenhoven (nabij Waterlooplein - Anne Frankstraat 2)
- Bijenkorf Garage (bereikbaar vanaf Rokin - Damrak)
- Krasnapolsky Garage (bereikbaar vanaf de Dam - Warmoesstraat)

Nieuw kandidaat-bestuurslid • M. (Rien) Vermeulen werd in 1946 te Rotterdam geboren. Hij bezocht aldaar het Johannes Calvijnylyceum (HBS b 1959-1964). Hij studeerde geneeskunde aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Na zijn studie was hij eerst in opleiding tot internist (interne A2 opleiding, Voorburg). Vervolgens specialiseerde hij zich in de neurologie te Rotterdam (prof. dr. A. Staal neurologie, prof. dr. G.A. Ladeé psychiatrie en prof.dr. M. de Vlioger klinische neurofysiologie). Vervolgens was hij *researchfellow* aan het *Institute for Neurological Sciences* te



M. Vermeulen,
kandidaat bestuurslid

Glasgow, Groot-Brittannië. Daarna was hij als staflid verbonden aan de afdeling Neurologie van het Erasmus MC. Hij promoveerde te Rotterdam cum laude op het proefschrift *Antifibrinolytic treatment in aneurysmal subarachnoid hemorrhage* (promotores prof.dr. J. van Gijn en prof.dr. A. Staal). In 1991 werd hij benoemd tot hoogleraar neurologie in het bijzonder het klinisch wetenschappelijk on-

derzoek aan de Universiteit van Amsterdam en in 1992 volgde hij prof.dr. H. van Crevel op als hoofd van de afdeling Neurologie van het AMC. Zijn wetenschappelijk artikelen gaan over subarachnoïdale bloedingen, inflammatoire neuropathieën en klinimetrie. Recent startte hij onderzoek naar de behandeling van patiënten met neurologisch onverklaarde klachten. ●

● Kort ●

Supplement (2)

Naar aanleiding van 'Voorzichtigheid geboden bij kruidengeneeswijzen' (*NTtdK* 1,2008;18-22) geeft Marie Prins in een supplement (*NTtdK* 2,2008;37) aanvullende informatie over de Nederlandse situatie. In mijn artikel staat het medische verhaal van een Chinese jongeman centraal. Hij ontwikkelde blaaskanker en nierfalen na gebruik van het Chinese kruid *Longdan Xieganwan*. Het is interessant – en shockerend tegelijk – om over de nationale situatie te lezen, aangezien mijn eigen schrijverij zich focust op de internationale houding ten aanzien van kruidenmiddelen.

De geplaatste 'correctie' is echter niet alleen onterecht, maar ook onnodig. Haar kritische noot is gericht tegen mijn eerste zin: 'Medicinale planten kunnen het effect van veel medicijnen nabootsen, verhogen of tegenwerken.' Dit is vrijwel een letterlijk citaat uit *The Lancet*, namelijk 'Concurrent use of herbs may mimic, magnify, or oppose the effect of drugs.' (Fugh-Berman A. *Lancet* 2000;355(9198):134-8; referentie 3 in mijn artikel).

Het zal iedere *NTtdK*-lezer duidelijk zijn dat 'de planten er echt eerst waren' (vergeleken met medicijnen), zoals Marie Prins naar aanleiding van mijn openingszin opmerkt. Waarom schrijven Adriane Fugh-Berman in *The Lancet* en ondergetekende in *NTtdK* dan dat medicinale planten het effect van veel medicijnen kunnen nabootsen, dus in omgekeerde historische volgorde? Het primaire onderwerp van mijn artikel zijn de medicinale planten. Vandaar dat die op de eerste plaats dan wel voorin de zin staan, net als in het genoemde *Lancet*-artikel. Dat zegt natuurlijk niets over het feit dat medicinale planten er evident eerder waren dan de door mensen gefabriceerde medicijnen. Is de zin 'Medicinale planten kunnen het effect van veel medicijnen nabootsen' dan toch niet fout? Nee. Het woord 'nabootsen' gaat namelijk om een actie (Wie/wat bootst na?), niet om het moment waarop de betrokken actoren ontstonden (Wanneer ontstond de nabootser en de nagebootste?). Zo zijn er legio voorbeelden van nabootsing te verzinnen, waarin de nagebootste pas later is ontstaan of geboren dan de nabootser. Jonge ouders bootsen vaak de fladderende armpjes, het

gekir en ander neonataal gedrag van hun eigen kroost na. Ik ken dergelijk gedrag uit eigen ervaring, want ik ben sinds enkele maanden oom en ik word over enkele maanden zelf vader. Ik denk dat niemand de stelling zou willen verdedigen dat de nagebootste persoon (baby) eerder bestond dan de nabootser (ouder of ander familielid). Middelen of personen kunnen dus nagebootst worden, terwijl ze evolutionair/technologisch (medicijnen versus planten) of genealogisch (kinderen versus ouders) jonger zijn.

Een laatste punt van kritiek in het supplement van het vorige Tijdschrift betreft de locaties, waar dergelijke schadelijke middelen te verkrijgen zouden zijn. Terwijl ik zelf schrijf dat 'aristolochiazuur door veel landen geboycot wordt, maar via internet beschikbaar blijft', wordt dit vertaald in de opmerking dat het 'heus niet alleen per e-mail verkrijgbaar' is. Wanneer er geschreven staat dat bepaalde middelen in ieder geval via internet beschikbaar zijn, dan betekent dat natuurlijk niet dat ze alleen per e-mail verkocht worden. Als één manier om kruidenmiddelen te verkopen is *aangetoond*, dan zijn met die constatering niet alle andere distributiemethoden *uitgesloten*. Helaas, zou je in het geval van zulke schadelijke stoffen moeten toevoegen. Het is schikbare om te lezen dat het Chinese kruid *Longdan Xieganwan*, de voor de nieren giftige en kankerverwekkende troep in de door mij geciteerde casus, waarschijnlijk ook tegenwoordig nog via allerlei omwegen (niet alleen online, maar ook offline via allerlei Chinese kruidenwinkels) en in ons land verkrijgbaar is.

Ik ben het overigens 100% mee eens met de eindconclusie van Marie Prins: 'Eerst die winkels (van TCM-ers) maar eens schoonmaken.' Gedoogbeleid is niet de juiste strategie ter bestrijding van dergelijke evident schadelijke middelen. Tegen zulke zaken moeten de betrokken autoriteiten (IGZ en VWA) hard optreden. Nuttige kruiden dienen gespaard te worden, maar het nutteloze of zelfs schadelijke onkruid moet met wortel en tak uitgerooid worden. Er lijkt echter geen kruid gewassen te zijn tegen de verspreiding van schadelijke medicinale planten, ook kennelijk in Nederland niet.

Daniël Dresden